

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

לפני כבוד השופטת הדס פלד

התובע:

רונן וטורי

ע"י ב"כ עו"ד אהוד גבריאל וכו"ד הילה עוז מאיר

נגד

הנתבעים:

1. טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ

2. אודי רן

ע"י ב"כ עו"ד אילן ציאון

פסק דין

לפני תביעה כספית על סך 150,000 ₪ וכן לסעד של צו מניעה קבוע, בגין טענות להפרת זכויות יוצרים.

רקע ותמצית טענות הצדדים

1. התובע הוא צלם טבע ובעלי חיים. הנתבעת 1 (להלן: "הנתבעת"), היא המוציאה לאור של ירחון "טבע הדברים" וירחון הטבע לילדים "ילדי טבע הדברים" (להלן: "מגזין טבע הדברים"), מגזין "ילדי טבע הדברים" ו"המגזינים", בהתאמה). הנתבע 2 (להלן: "הנתבע"), הוא הבעלים והעורך הראשי של הנתבעת 1 מאז הקמתה בשנת 1993.

2. בשנים 1997-2009, פרסם התובע מאמרים הכוללים תמונות, במגזין טבע הדברים ובמגזין ילדי טבע הדברים.

3. התובע טוען, כי בשנת 2018, גילה להפתעתו, כי במסגרת כתבה שהתפרסמה במגזין ילדי טבע הדברים, בשם "האהבה אכלה אותה", עשו הנתבעים שימוש, בצילומים מקוריים שצילם ובחלק ניכר מהטקסטים שכתב, תוך פגיעה בזכויות היוצרים שלו ותוך פגיעה בזכויותיו המוסריות. כמו כן, עשו הנתבעים שימוש בטקסטים שכתב בכתבה בשם "שועלים בחולות מקמן" שהתפרסמה בגיליון 156 והועלתה לאתר האינטרנט של הנתבעת. ובנוסף, עשו הנתבעים שימוש בשלוש תמונות, תמונות השרקרקים, במסגרת כתבה מודפסת במגזין טבע הדברים, בשם "על קין ועל הבל".

4. התובע טוען, כי הוא צלם טבע ובעלי חיים מהמוכשרים, האיכותיים והמוכרים בישראל וכי השקיע עמל רב בצילום התמונות, לרבות תכנון והעמדת המצלמה, תאורה נכונה, מחשבה ומרץ רבים, המתנה שיכולה להימשך לעתים ימים לתמונה הנחשפת וכי יש בתמונות המקוריות שצלם, הרבה מעבר למאמץ והיצירתיות הדרושים על מנת שיהיו יצירות בנות הגנה בזכויות יוצרים כהגדרתן בחוק זכויות יוצרים התשס"ח – 2007 (להלן: "חוק זכויות יוצרים").

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

5. ביום 7.5.2018, שלחו באי כוח התובע מכתב התראה לנתבעים, במסגרתו דרשו לחדול מלעשות שימוש ביצירות אשר זכויות היוצרים בהן שייכות לתובע וכן פיצוי כספי.
6. הנתבעים טוענים מנגד, כי הנתבעת עובדת עם מאות צלמי טבע וכותבי מאמרים בישראל דוגמת התובע, המעבירים תמונות טבע שצולמו על ידם, כמו גם מאמרים, לשם פרסומם. לפי שיטת העבודה הקיימת בנתבעת מיום היווסדה, מעבירים היוצרים את החומרים לנתבעת לשימוש בלתי מוגבל וללא כל תשלום כספי וזאת מהטעם שיוצר שאינו מפרסם את יצירותיו במגזיני הטבע המועטים הקיימים, אינו מקבל חשיפה ולמעשה "אינו קיים". לפיכך, ניתן למצוא בארכיונה של הנתבעת, מאות אלפי תמונות שהועברו אליה על ידי צלמי טבע שונים, רבים מהם בעלי מוניטין רב בהרבה משל התובע, וזאת לשימוש בלתי מוגבל. פרסום החומרים במגזינים של הנתבעת, מבסס את המוניטין של היוצרים כצלמים ו/או כותבים בתחום הטבע, מה שמקנה להם יתרון משמעותי ורב ערך על פני יוצרים אחרים. מכאן, שפרסום תמונה או מאמר במגזינים נחשב ככלל להישג חשוב ונחשק מבחינת היוצר ועצם הפרסום מהווה תמורה רבת ערך. כל היוצרים ובכלל זה התובע, מודעים היטב לכך, שבמקביל לפרסום החומרים במגזינים, מתפרסמים החומרים גם באתר האינטרנט של הנתבעת.
7. לטענת הנתבעים, התובע היה מודע היטב לשיטת העבודה המתוארת, העביר תמונות רבות ומאמרים פרי עטו חינם אין כסף, מבלי להגביל את השימוש ביצירות בכל דרך שהיא, למעט מתן קרדיט. התובע ידע, כי לו היה מצרף הגבלות שונות באשר לאפשרות השימוש ביצירותיו, היה הדבר מקטין את הסיכוי לפרסומן במגזינים.
8. הנתבעים טוענים, כי הנתבעת נוהגת לבצע פרסומים חוזרים של מאמרים מעת לעת, בשינויים שונים ו/או עדכונים מדעיים רלוונטיים, תוך שמירה על הקרדיט המוענק ליוצרים, דבר המשמר ואף מגדיל את המוניטין של היוצרים ואת היתרונות הנלווים האחרים. הנתבעים מוסיפים וטוענים, כי המגזינים המופצים על ידי הנתבעת, מתקיימים על בסיס מתח רווח נמוך ביותר והצדקה לקיומם אינה כלכלית אלא בעיקרה נובעת מטעמים של תרומה לחברה וכי, אילו הייתה הנתבעת מעלה בדעתה, שהתובע ידרוש ממנה ביום מן הימים, תשלום כלשהו ולו גם מזערי, הייתה נמנעת כליל מפרסום חומרים שהועברו על ידו.
9. הנתבעים טוענים, כי כל הפרסומים נשוא כתב התביעה, למעט המאמר "האהבה אכלה אותה", פורסמו עד לשנת 2008 וכי עילות התביעה התיישנו זה מכבר.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

10. הנתבעת מוסיפה וטוענת, כי התובע מושתק מלהעלות את טענותיו, לאור המצגים אותם יצר בין ביודעין ובין ברשלנות, וכי התנהלותו תרמה תרומה מכרעת בשיעור של 100% לאירועים הנטענים בכתב התביעה. הנתבעים מוסיפים וטוענים, כי הגשת התביעה בשיהוי כה רב, גורמת באופן בלתי נמנע לנזק ראייתי המקשה על הפרכת טענות התובע.

11. הצדדים הגישו תצהירי עדות ראשית. מטעם התובע, הוגש תצהיריהם של התובע, ושל אשתו רינת וטורי וכן, תצהירו של רן לוי יממורי, צלם ובמאי סרטים דוקומנטריים, אשר פרסם מאמרים ותמונות **במגזין טבע הדברים** בשנים 1994 ו-1995. מטעם הנתבעים, הוגש תצהירו של הנתבע 2. המצהירים נחקרו על תצהיריהם והצדדים סיכמו טענותיהם בעל פה.

דיון והכרעה

12. אין מחלוקת, שהתובע הוא בעל זכויות היוצרים בתמונות שצולמו על ידו ובטקסטים שכתב. אין מחלוקת כי הנתבעים עשו שימוש ביצירות התובע. מכאן, שיש להכריע בטענות הנתבעים לפיהן, לא מדובר בשימוש מפר מאחר וניתן לנתבעת רישיון בלתי מוגבל לשימוש ביצירות התובע; וכן, כי זכויות התובע בכתבה **האהבה אכלה אותה** לא הופרו, מאחר ומדובר ביצירה חדשה המותאמת לילדים; וכן, כי עילות התביעה ביחס ליתר הפרסומים התיישנו. ככל ויקבע כי הנתבעים הפרו את זכויות התובע, יש לקבוע את מספר ההפרות שבוצעו ואת שיעור הפיצוי בגין ההפרות.

התמורה והרישיון

13. בכתב התביעה טען התובע כי פרסם מאמרים הכוללים תמונות במגזינים, בין השנים 1997 – 2005. בתצהיר העדות הראשית טען התובע כי היחסים העסקיים בין הצדדים הסתיימו בשנת 2007. אולם בסעיף 16 לכתב התשובה, טען התובע, כי דרכיהם של הצדדים נפרדו בשנת 2009 ואף צרף העתקי חשבוניות וקבלות מהשנים 2008-2009.

14. בכל השנים בהן פורסמו יצירות התובע במגזינים, לא נחתם בין הצדדים הסכם בכתב (פי' ע' 32 ש' 20-25). סעיף 37 (ג) לחוק זכויות יוצרים קובע, כי חוזה להעברת זכות יוצרים או למתן רישיון יחודי לגביה, טעון מסמך בכתב. הרישיון הנטען בענייננו, אינו רישיון יחודי ולא חלה עליו דרישת הכתב.

15. רשיון שאינו יחודי, הוא הסכם בין בעל זכויות היוצרים לבין המשתמש וחלים עליו דיני החוזים. המחבר המלומד תמיר אפורי, בספרו **חוק זכויות יוצרים** (2012) (להלן: "אפורי"), כותב על מהותו של רישיון שאינו יחודי:

"רישיון שאינו ייחודי אינו אלא רשות שנותן בעל זכות יוצרים לעשיית

פעולה מהפעולות המנויות בסעיף 11, ואשר בהעדר אותה רשות הייתה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

נחשבת להפרת זכות היוצרים כאמור בסעיף 47. רישיון שאינו ייחודי הוא הסכם שבין בעל זכות היוצרים לבין המשתמש ביצירה, וחלים עליו דיני החוזים הכלליים לענין כריתה, פרשנות, ביטול וכיו"ב. על פי סעיף 37(ב), רישיון עשוי להיות מוגבל בזמן, במקום או בהיקף הפעילות. רשות להשתמש ביצירה יכולה להינתן על פה, ואף במשתמע. הסכמה לשימוש ביצירה עשויה להשתמע ממחדל המתבטא בשתיקה ממושכת לנוכח השימוש הנעשה ביצירה" (שם בע' 295).

16. כאשר היקף הרישיון לא הוסדר על ידי הצדדים באופן מפורש, יש להתחקות אחר אומד דעת הצדדים ונסיבות המקרה:

"ההסכמה המשתמעת עשויה להילמד מהנוהג בענף... השאלה אם ההסכמה שבין הצדדים (מפורשת או משתמעת) היא לשימוש אחד או לשימושים בלתי מוגבלים ביצירה, תלויה בכללי פרשנות חוזים. למשל, יש לתת משקל להסכמים דומים בין הצדדים או להסכמים הנהוגים בענף, לתמורה ששולמה ועוד..." (אפורי, עמודים 297-298).

וראו בספרו של המלומד טוני גרינמן "זכויות יוצרים" (מהדורה שנייה, 2008) (להלן: "גרינמן") ע' 578:

"בהיעדר הגבלה ברישיון על מספר השימושים המותר, יפורש הרישיון לפי אומד דעת הצדדים. אם הרישיון מציין תקופה שבה ניתן לנצל את היצירה, ללא הגבלה נוספת, יטה הדבר לקביעה כי ניתן לנצל את היצירה מספר בלתי מוגבל של פעמים בתקופה זו. אולם בהיעדר קביעה של תקופה שבה ניתן לנצל את היצירה, עשוי הרישיון להתפרש כמוגבל לשימוש חד פעמי".

17. כדי להוכיח הפרת זכות יוצרים, יש להוכיח כי השימוש נעשה ללא רשות בעל זכות היוצרים. כאמור, אין מחלוקת, שהתובע הוא בעל זכויות היוצרים בתמונות שצולמו על ידו ובטקסטים שכתב. התובע אף צרף לתצהירו, צילומי דיסקים שנשלחו לנתבעים (נספחים 1 ו-2). הכוללים סימן לפיו, זכויות היוצרים שייכות לתובע.

18. הנתבעים עשו שימוש ביצירות התובע. התובע טוען כי הפרסומים נעשו ללא הרשאתו. במצב דברים זה, על הנתבעים הנטל להוכיח את קיומו של הרישיון לו הם טוענים. ראו לענין זה, באפורי, ע' 381-380:

"לאחר שהוכח כי לתובע זכות יוצרים (או רישיון יחודי) וכי הנתבע ביצע את הפעולה הרלוונטית או הרשה אותה, הרי "העדר הרשאה" הוא עובדה שלילית, ונראה כי די בהצהרה כללית של בעל הזכות כי לא הרשה את

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

הפעולה. אם לנתבע טענה כי קיבל את רשות בעל זכות היוצרים, עליו הנטל להוכיחה. הוכחת ההרשאה אינה חייבת להיות בכתב, ולכן ייתכן מצב שבו יעמדו גרסאות התובע והנתבע זו כנגד זו. במקרה כזה אפשר להסתייע גם בראיות נסיבתיות לעניין היחסים שבין הצדדים, אופי השימוש שנעשה ביצירה וכיו"ב".

19. התובע הדגיש בתצהירו, כי אינו מאפשר רישיון לשימוש בתמונות מקוריות לגורם מסחרי בין באינטרנט ובין בכל מדיה ולפטפורמה אחרת ללא תמורה וטען, כי הוא מעניק רישיונות לא בלעדיים בסכומים שנעים בין 750 ל-7,500 ₪, הכל תלוי בטיב התמונה, בהיקף השימוש, במספר התמונות לגביהן מתבקש השימוש, בתקופה לגביה נדרש הרישיון ובפרמטרים נוספים. התובע לא צירף ראיות לסכומים הנטענים (פי' ע' 8 ש' 9-10) והשיב בחקירתו הנגדית כי, עד לשנים האחרונות, התקשרויות שערך נעשו **בעל פה**, כך גם הרישיונות שניתנו (פי' ע' 8 ש' 9-16).

20. התובע סתר את טענת הנתבעים לפיה, לא קיבל תשלום בגין פרסום יצירותיו במגזינים. התובע צירף לתצהירו, 2 קבלות ע"ס 1000 ₪ ו-4 ספחי המחאות (נספחים 9 ו-10 לתצהיר; וראו חקירתו הנגדית, פי' ע' 15 ש' 1-8). התובע אישר בחקירתו הנגדית, כי לא צירף כרטסת כרטסת הנה"ח (פי' ע' 15 ש' 9-12) לדבריו מדובר במסמכי הנה"ח ישנים אשר לא נשמרים תקופה כה ממושכת:

"פניתי לרו"ח שלי באותה תקופה ואין לו את זה. פנינו לבנק ואין להם את האסמכתאות האלה".

וכן: **"לא היה שום פרסום שלא קיבלתי עליו כסף.**

ש. איפה היו פנקסי החשבונות עצמם?

ת. לא מצאנו אותם, זה היה אצל רו"ח שלי ולא מצאנו אותם" (פי' ע' 15 ש' 13-31).

21. בניגוד לטענה בכתב ההגנה, לפיה, יצירות התובע הועברו לפרסום ללא תמורה, אישר הנתבע במסגרת ההליכים המקדמיים (ת/2), כי: **"ייתכנו מקרים חריגים שבהם ניתן תשלום".** הנתבע אף אישר בחקירתו הנגדית, כי מהשיקים שהוצגו על ידי התובע, עולה, כי ניתן תשלום נפרד ממגזין **"טבע הדברים"** וממגזין **"ילדי טבע הדברים"**. לדבריו: **"כשכתוב ככה יכול להיות שכך"** (פי' ע' 37 ש' 3-4).

22. התובע צרף את תצהירו של רן לוי יממורי, אשר טען, כי בין השנים 1994 – 1995, פורסמו מאמרים רבים, אשר כתב ו/או צילם במגזין **טבע הדברים** ובמגזין **ילדי טבע הדברים**. כי, הנתבעים שילמו לו בעד רישיון לשימוש חד פעמי וכי יש לדחות את טענתם ל"שיטת

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

העבודה" לפיה, קיבלו זכות שימוש מלאה ללא הגבלה. בחקירתו הנגדית, כאשר נשאל, האם הנתבעים ידעו כי מדובר בשימוש חד פעמי, השיב: "זאת הייתה הנורמה. כאשר מישהו רצה, ולא רק אודי, לפרסם משהו נוסף, ביקשו רשות. זה היה דבר הכי טבעי" (פי' ע' 24 ש' 27-30). והשיב כי הרישיון ניתן בעל פה (פי' ע' 25 ש' 17-18).

23. הנתבע, אשר טען לשיטת העבודה הקיימת בנתבעת מיום היווסדה, לפיה מעבירים היוצרים את החומרים לנתבעת לשימוש בלתי מוגבל וללא כל תשלום, עומת עם גרסתו של העד רן לוי יממורי והשיב: "והוא מדבר על 1994 הייתי עדיין במחשבה שמגזין יכול להביא הרבה כסף ותוך שנה למדתי שאני מפסיד את כל ההשקעות שלי והתחלתי ליצור קשר עם צלמים שיתנו תמונות וכתבות" (פי' ע' 34 ש' 2-7). הנתבע נשאל היכן גרסה זו מופיעה בכתב ההגנה או בתצהיר והשיב: "בתצהיר שלי לא כתובים הרבה דברים שלא קשורים לעניין. זה לא קשור לעניין" (פי' ע' 34 ש' 16-17). הנתבע נשאל הכיצד מתיישבת טענתו לעניין השנים הראשונות עם שיקים מהשנים 1998 ו-1999 וקבלות מהשנים 2008 ו-2009 והשיב כי יש לכך הסבר (פי' ע' 36 שורות 19-21).

24. הנתבע נשאל, האם יכול להציג הסכם כלשהו, עם צלם מאלפי הצלמים עליהם העיד, לפיו, נמסרו תמונות ללא תמורה, אלא רק כנגד קרדיט והשיב: "אין. אני לא סוגר הסכמים, אני מדבר עם חברים" (פי' ע' 37 ש' 18). הנתבע לא זימן לעדות, צלם אשר יעיד על שיטת העבודה הנטענת (פי' ע' 37 ש' 22 וכן ע' 37 ש' 25, ש' 28).

25. הנתבע נשאל על היקף העובדים שהעסיקה הנתבעת והשיב, כי בשנת 2008 הועסקו 150 עובדים ו-300 פרילנסרים וכי במגזין עבדו 15 עובדים. כאשר נשאל מדוע אף אחד מהעובדים של המגזין "טבע הדברים" או "ילדי טבע הדברים" לא בא לתמוך את גרסתו, לפיה, הפרסומים הועלו במקביל לאתר האינטרנט וכי לא שולמה תמורה והשיב: "העו"ד שלי לא אמר לי להביא, לא אמר לי שצריך, הוא לא אמר לי להביא עדים, ואם היה אומר, הייתי מביא. אגב אף אחד מהם כבר לא עובד בטבע הדברים, אבל הייתי מחפש אם הוא היה אומר לי" (ע' 40 ש' 1-5).

26. העולה מהמקובץ:

הנתבעים אשר טענו, כי לפי שיטת העבודה הקיימת בנתבעת, מעבירים היוצרים את החומרים לנתבעת לשימוש בלתי מוגבל וללא כל תשלום כספי, לא הניחו תשתית ראייתית לטענה זו. כך, הנתבעים לא הוכיחו את טענתם לפיה, התובע העניק להם רישיון בלתי מוגבל לעשות שימוש חוזר ביצירותיו, ללא רשות וללא תמורה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

ההפרות

הכתבה "האהבה אכלה אותה" -

27. בחודש ספטמבר 2017, פורסמה במגזין ילדי טבע הדברים, כתבה בשם "האהבה אכלה אותה". התובע טוען, כי במסגרת כתבה זו, עשו הנתבעים שימוש בצילומים מקוריים שצילם ובחלק ניכר מהטקסטים שכתב ואשר פורסמו בכתבה שנכתבה על ידו ופורסמה בשנת 2003, בשם "הסעודה האחרונה" (להלן: "הכתבה המקורית").

28. הנתבע טען בתצהיר, כי "הרווח" משכתוב מחדש של הכתבה המקורית, הוא שולי ביותר וכי הנתבעים לא היו מסתכנים בכך, לו היו מעלים בדעתם, שהתובע יתבע מהם פיצוי כלשהו. הנתבעת היא חברה קטנה ודלת אמצעים וניסיון לחייב את הנתבעים בשל טעות (במקרה הגרוע), בתשלום עקב הפרת זכויות יוצרים עליה לא ידעו ולמצער, נעשתה שלא מדעת ובתום לב מוחלט, תסב להם נזק כבד ביותר על לא עוול בכפם.

29. הנתבע נשאל בחקירתו הנגדית, שאלות הנוגעות לדמיון ולזהות בין הכתבה "הסעודה האחרונה" לבין הכתבה "האהבה אכלה אותה", והשיב, שיש קטעים דומים מדי פעם ושלא את טענת ב"כ התובע לפיה יש יותר קטעים זהים מקטעים לא זהים (פ' ע' 38 ש' 14-3).

"ש. נכון שמסתכלים על הכתבה הסעודה האחרונה שפורסמה בילדי טבע הדברים ב-2003, נספחים 3 א' ו-3 ב' לתצהיר התובע, כשאני משווה את הדבר הזה לכתבה שנקראת האהבה אכלה אותה, שפורסמה בילדי טבע הדברים ב-2017, יהיה לי מאוד קשה למצוא את ההבדלים בין הכתבות האלה?

ת. צר לי להגיד לך, לא קראת את הכתבות. זה שיש שם קטעים דומים, זה נכון, קטעים דומים מדי פעם.

ש. אני מפנה אותך לקטע בכתבה של ילדי טבע הדברים לעמ' 4?
ת. יש שמונה שורות מתוך שמונה עמודים. מתוך כתבה של שמונה עמודים או עשרה עמודים, יש קטעים של שמונה שורות פה ושם שהן די דומות אחת לשניה או שהן זורות. מדובר בכתבות שיש 1500 שורות כל אחת.

ש. אני אומר לך שמדובר בחמישה או שישה קטעים ופה יש יותר קטעים זהים מלא זהים?

ת. אני אומר לך שאתה טועה ובגדול."

30. התובע העיד כי "הוחלט שאת הכתבה לילדי טבע הדברים אודי רצה שהעיתון שלו יכתוב את הכתבה, אני רציתי שאני אכתוב את הכתבה והפשרה הייתה, כדי שהוא יוכל לשלם פחות על ילדי טבע הדברים, שאנחנו נעשה איזשהן מסירות בינינו, כדי שהוא יוכל לתקן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

את הכתבה". התובע נשאל, הכיצד טענה מהותית זו אינה מופיעה בכתבי הטענות ובתצהיר והאם סיפר על כך לעורכי דינו והשיב שכן (פ' ע' 21 ש' 15-13). התובע נשאל: "אתה יכול להצביע על מה כתבת?" והשיב: "לא אני לא יודע להגיד אם אני כתבתי את המשפט הזה או אני תיקנתי או אני עיצבתי, אבל זכויות היוצרים הן שלי, זה מה שנסגר וזה מה שכתוב" (פ' ע' 21 ש' 20-18).

31. הכתבות המקוריות במגזין **טבע הדברים** ובמגזין **ילדי טבע הדברים**, צורפו כנספחים 3 א' ו-3 ב' לתצהיר התובע. בשתי הכתבות צויין שם התובע כצלם וכותב.

32. אלא, שהנתבע טען, כי הטקסט בכתבה החדשה, שונה והותאם לילדים ולכן ציין את שמו ככותב ביחד עם התובע. לטענתו, אין בכך סילוף יצירתו של התובע, מאחר ומדובר ביצירה חדשה על בסיס הסיפור שסופר המותאמת לילדים (סעיפים 32-33 לתצהיר הנתבע).

33. עיון בכתבה המקורית "**הסעודה האחרונה**" במגזין **ילדי טבע הדברים** ובכתבה "**האהבה אכלה אותה**", מלמד על דמיון המעיד על העתקה. ההשוואה אינה השוואה מכנית של מספר מילים או שורות.

34. ודוק, גם בעצם ציון שם התובע כמחבר בכתבה "**האהבה אכלה אותה**", יש משום הודאה. הנתבע אף אישר בתצהירו, כי הכתבה "**האהבה אכלה אותה**", מבוססת על הסיפור המקורי שסופר בכתבה "**הסעודה האחרונה**" שכתב התובע.

35. עולה אם כן, כי זכות היוצרים של התובע בכתבה המקורית, אשר פורסמה במגזין **ילדי טבע הדברים**, הופרה וממילא אין מחלוקת כי שובצו בכתבה "**האהבה אכלה אותה**", תמונות שצילם התובע ואשר פורסמו בכתבה המקורית ובגינן ניתן לו קרדיט כצלם, גם במסגרת הכתבה "**האהבה אכלה אותה**".

הזכות המוסרית-

36. התובע מוסיף וטוען, כי השימוש נעשה תוך ייחוס קרדיט מוטעה וחסר כלפיו וכי הנתבעים על דעת עצמם, החליטו "לחלוק" עמו את הקרדיט, אף שלא כתבו את הכתבה ולא צילמו את הצילומים המקוריים. הנתבעים הגדילו לעשות ונתנו לו קרדיט על תמונה שלא צילם (ס' 6 לכתב התביעה; ס' 10 לתצהיר העדות הראשית).

37. סעיף 46 לחוק זכות יוצרים קובע:

"46. זכות מוסרית ביחס ליצירה היא זכות היוצר –

(1) כי שמו ייקרא על יצירתו בהיקף ובמידה הראויים בנסיבות העניין;

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

(2) כי לא יוטל פגם ביצירתו ולא ייעשה בה סילוף או שינוי צורה אחר, וכן כי לא תיעשה פעולה פוגענית ביחס לאותה יצירה, והכל אם יש באילו מהם כדי לפגוע בכבודו או בשמו של היוצר."

38. ברע"א 12/17 אפרים שריר נ' נירית זרעים בע"מ (פורסם בנבו, 28.3.2017) קובע כב' השופט רובינשטיין:

"כנודע, דיני זכויות היוצרים, שתכליתם להגן על קניינו הרוחני של האדם, מאופיינים, בין השאר, בחלוקה לזכות יוצרים כלכלית ולזכות מוסרית. זכות היוצרים הכלכלית חקוקה בעיקרה בסעיף 11 לחוק זכות יוצרים, והיא מקנה לבעליה זכות בלעדית לבצע פעולות מוגדרות ביצירה ולנצלה ככנס כלכלי. לעומתה, הזכות המוסרית, המעוגנת בפרק ז' לחוק, היא ביטוי להכרת המחוקק בקשר האישי-תרבותי-רוחני הקיים בין היוצר לבין יצירתו והיא מגנה גם על שמו הטוב וכבודו של היוצר ועל המוניטין שלו (ראו שלומית יניסקי רביד "מבט מחדש על אגד הזכויות המוסריות של עובדים" קניין רוחני: עיונים בינתחומיים 467, 463 (מרים מרקוביץ-ביטון וליאור זמר עורכים, 2015)). הזכות המוסרית היא בבחינת "גילוי מובהק של המעמד החשוב של ערך האישיות של הקניין בהבניה המשפטית של המוסד הקנייני של זכות יוצרים" (חנוך דגן "קריאה קניינית: המוסד הקנייני המתחדש של זכות יוצרים" יוצרים זכויות: קריאות בחוק זכות יוצרים 39, 64 (מיכאל בירנהק וגיא פסח עורכים, 2009), ובשל אופיה המיוחד כינה אותה השופט ח' כהן "זכות רוחנית" (ע"א 528/73 אטינגר נ' אלמגור, כט(2) 116, 118 (1975))."

39. הזכות המוסרית מורכבת משתי זכויות משנה – זכות ההורות [ס' 46(1) לחוק זכות יוצרים] וזכות לשלמות היצירה [ס' 46(2) לחוק זכות יוצרים] (אפורי, ע' 40; גרינמן, ע' 826-827). זכות זו היא זכותו של היוצר כי יצירתו תיחוס לו וכי לא תסולף באופן הפוגע בכבודו (אפורי, ע' 346). זכות הייחוס מופרת כאשר היצירה מתפרסמת ללא ציון שם היוצר (גרינמן, ע' 840). ציון שם היוצר מחויב באופן אוטומטי, אך בהיקף ובמידה הראויים (אפורי, ע' 350). למרות שחוק זכות יוצרים אינו מציינ זאת, הזכות לייחוס חלה לגבי יצירות נגזרות, היות והיצירה הנגזרת מבוססת באופן מהותי על היצירה המקורית (גרינמן, ע' 842).

40. בעמוד הראשון תחת כותרת הכתבה "האהבה אכלה אותה", צוין "כתבו אודי רן ורון וטורי". בכתבה נעשה שימוש בשלוש תמונות שצילם התובע ובגינן ניתן לתובע קרדיט.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

אם כן, זכות הייחוס של התובע בצילומים לא נפגעה. חלוקת הקרדיט המהווה פגיעה בזכותו המוסרית, הינה חלק הפרה שהתבצעה במסגרת מסכת אחת של מעשים כמפורט בסעיף 59 לפסק הדין, להלן.

הכתבה "על קין ועל הבל" -

41. התובע טוען כי הנתבעים עשו שימוש בשלוש תמונות, תמונות השרקרקים, במסגרת כתבה מודפסת במגזין **טבע הדברים**, בשם "על קין ועל הבל" (סעיף 9 לכתב התביעה; נספח 4 ב' לתצהיר התובע).

42. הנתבעים טוענים כי הכתבה פורסמה בספטמבר 2005 ובמקביל, הועלתה לאתר האינטרנט של המגזין. אין מחלוקת כי הנתבעים הסירו את הכתבה לאחר קבלת מכתב ההתראה מבאי כוח התובע.

43. בכתב התביעה נטען, כי השימוש בתמונות השרקרקים, נעשה במסגרת כתבה מודפסת במגזין **טבע הדברים**, בשם "על קין ועל הבל". הנתבעים טענו כי הכתבה פורסמה בגיליון 119 בחודש ספטמבר 2005. התובע לא סתר את טענת הנתבעים לפיה הכתבה פורסמה בספטמבר 2005. התובע אישר בחקירתו הנגדית, כי אינו יודע במדויק באיזו שנה פורסמה הכתבה (פ' ע' 9 ש' 5-9).

44. בניסיון להתגבר על טענת ההתיישנות, הפנה ב"כ התובע במסגרת הסיכומים, לפרסום תמונות השרקרקים, במגזין **ילדי טבע הדברים** מחודש אוקטובר 2013, וטען כי כתבה זו, נכללה בנספח 1 לתצהיר העדות הראשית של התובע.

45. נספח 1 לתצהיר העדות הראשית של התובע, מהווה אסופה רחבת היקף של צילומים וטקסטים, אשר פורסמו במהלך השנים במגזינים ואשר אליבא לתובע בתצהירו, צורפו כדוגמאות לשיתוף הפעולה שהיה בין הצדדים. ההפניה לכתבה זו, עלתה רק במסגרת הסיכומים ומהווה הרחבת חזית. הכתבה, לא נכללה בפירוט ההפרות שנטענו על ידי התובע ולא נכללה בנספחים 3 ו-4 לתצהיר התובע, הכוללים את הכתבות המקוריות והכתבות המפירות נשוא התביעה. התובע לא העלה כל טענה בכתבי בית הדין מטעמו, להפרה כלשהי, על בסיס פרסום כתבה זו.

בכתב התביעה נטען להפרה בכתבה מודפסת בשם "על קין ועל הבל" במגזין **טבע הדברים**, וזה בלבד. זאת ועוד, בכתב התביעה, אף לא נטען להפרה בגין פרסום כתבה זו באתר האינטרנט של המגזין, אלא כאמור, להפרה בכתבה המודפסת במגזין **טבע הדברים**. למעלה מהצורך אוסיף, כי הפרה נטענת זו, אף לא נכללה במכתב ההתראה מטעם התובע מיום 7.5.2018.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

46. עולה אם כן, כי יש לקבל טענת הנתבעים לפיה העילה בגין הכתבה המודפסת שפורסמה בספטמבר 2005 במגזין **טבע הדברים**, התיישנה.

הכתבה "**שועלים בחולות מקמן**"

47. ביחס לכתבה "**שועלים בחולות מקמן**" טענו הנתבעים, כי הכתבה פורסמה בחודש אוגוסט 2008 והועלתה לאתר האינטרנט של המגזין באותו מועד (סעיף 55 לתצהיר הנתבע).

48. התובע לא סתר את טענת הנתבעים לפיה הכתבה המודפסת פורסמה בחודש אוגוסט 2008. התובע אישר, כי לא בדק ואינו זוכר מתי התפרסמה הכתבה "**שועלים בחולות מקמן**", (פי' ע' 9 ש' 15-12). עולה אם כן, כי יש לקבל טענת הנתבעים לפיה העילה בגין הכתבה המודפסת, התיישנה.

49. הנתבעים טענו כאמור, כי הכתבה הועלתה לאתר האינטרנט של המגזין באותו מועד (חודש אוגוסט 2008). התובע נשאל אם ידע שלנתבעת יש אתר בו מתפרסמים המגזינים והשיב: "**לא ידעתי שיש אתר, לא ידעתי מה הם מפרסמים, ברור שלעיתון יש אתר**" (פי' ע' 9 ש' 16-17). התובע טען, כי לא ידע שהנתבעת מעלה לאתר את המגזינים במקביל לפרסומם ((פי' ע' 9 ש' 20-26). לטענתו, גילה כי הנתבעת מפרסמת באתר רק בשנת 2017 ואז החליט להגיש את התביעה (פי' ע' 10 ש' 5-10, ע' 11 ש' 1-8).

50. הנתבעים טענו כי עילות התביעה התיישנו וכי אין הבדל בין פרסום כתבה במגזין המודפס לפרסומו המקביל באתר האינטרנט. כמו כן טענו, כי פרסום במגזין ובאתר האינטרנט הם מעשה אחד ולא מעשים נפרדים, כפי שטוען התובע במטרה לנפח את סכום התביעה.

51. אין מחלוקת כי הנתבעים הסירו את הכתבה מהאתר סמוך להגשת התביעה. עולה אם כן כי לא עומדת לנתבעים טענה לפיה, העילה בגין הפרסום באתר האינטרנט, התיישנה. ממילא ככל שהפרסום לא הוסר, "מדובר בעוולה אשר מתחדשת בכל יום ויום". הנתבעים לא הוכיחו כי היו רשאים היו לפרסם את יצירות התובע במסגרת אתר האינטרנט. הנתבעים אף לא הוכיחו את הטענה לפיה, הכתבות המודפסות עלו לאתר האינטרנט במקביל לפרסומן במגזין. הנתבעים לא הציגו כל ראיה, למועד בו הוקם אתר האינטרנט של המגזין והאם במועד בו שלח התובע את היצירות שפורסמו במסגרת כתבה זו, היה למגזין אתר אינטרנט.

ריבוי הפרות

52. ב"כ התובע טען בסיכומים, כי מפירוט ההפרות עולה, שמדובר בשמונה הפרות נפרדות של זכויות יוצרים ובשתי הפרות של הזכות המוסרית. לדבריו: "**מאחר וסכום התביעה הועמד על סך של 150 אלף ₪, מראה שהתובע איננו חמדן, לא ביקש את הפיצוי המקסימלי בגין**

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

- כל הפרה, הוא ביקש בין 10,000 ל-15,000 להפרה בין אם זה תמונה ובין אם זאת כתבה" (פי ע' 46 ש' 15-20).
53. ס' 56(ג) לחוק זכות יוצרים קובע, כי יראו הפרות המתבצעות במסכת אחת של מעשים, כהפרה אחת המצמיחה זכות לפיצוי אחד בלבד ללא הוכחת נזק.
54. בפסיקת בית המשפט העליון נקבע לענין סעיף 3א' לפקודת זכות יוצרים, כי התיבה "כל הפרה", תכלול את כל ההפרות בגין אותה זכות יוצרים וכי סדרת הפרות ביצירה כלשהי יחשבו כהפרה אחת [ראו בע"א 592/88 שמעון שגיא נ' עיזבון המנוח אברהם ניניו ז"ל, פ"מ מו (2) 254 (1992), וכן בע"א 3616/92 דקל שרותי מחשב להנדסה (1987) בע"מ נ' חשב היחידה הבין-קיבוצית לשרותי ניהול אגודה שיתופית חקלאית בע"מ, פ"ד נא(5) 337 (1997)]. לעניין הפרשנות לסעיף 56(ג) לחוק זכות יוצרים ראו גם בגרינמן, ע' 780-784.
55. המלומד עמית אשכנזי במאמרו "פיצויים ללא הוכחת נזק", יוצרים זכויות – קריאות בחוק זכות יוצרים, ע' 596-598 (עורכים - מיכאל בירנהק, גיא פסח) (2009) (להלן: "אשכנזי"), עומד על הביטוי "מסכת" המופיע בסעיף 56 לחוק זכויות יוצרים, חל גם על הפרות של זכויות בכמה יצירות:
- "מכאן שלהבדיל מענין שגיא, הביטוי "מסכת" חל לא רק על סדרת הפרות של זכות יוצרים אחת ביצירה, אלא כולל גם סדרת מעשים המאגדת הפרות של זכויות יוצרים שונות. כלומר במסגרת "מסכת" אחת יכללו, באופן עקרוני, הן הפרות של זכויות שונות באותה יצירה והן הפרות של זכויות בכמה יצירות. עם זאת, יש להראות זיקה בין המעשים השונים הן בזמן והן במקום. נוסף על כך, לנוכח הוספת העילות מכוח הזכות המוסרית לפיצוי, אין אלא להסיק כחי במסגרת "מסכת" נכללות גם הפרות של הזכות המוסרית, ככל שנעשו באותו ענין" (שם ע' 597).**
56. בע"א (מחוזי חי') 5079-07 אקו"ם אגודת קומפוזיטורים מחברים בע"מ נ' חברת ד.ר.ד. בניה בע"מ (נבו 31.03.2009), קבע ביהמ"ש, כי בנסיבות אותו מקרה, השמעת 13 יצירות באותו אירוע, מהווה מעשה הפרה אחד.
- בקשת רשות ערעור שהוגשה על פסק הדין נדחתה בביהמ"ש העליון (רע"א 4148/09 אקו"ם, אגודת קומפוזיטורים, מחברים ומו"לים למוסיקה בע"מ נ' יום טוב (טוביה) חדד (נבו 30.07.2009)). כב' השופט דנצינגר קבע, כי הקביעה מהי זכות מופרת, ומהו אקט מפר, היא בראש ובראשונה קביעה עובדתית שעל הערכאה הדיונית לקובעה.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

בת"א (שלום ת"א) 10560/08 אמנון שוחט ת"א נ' חיים שמש (נבו 25.05.2010), קבע ביהמ"ש ביחס לסדרת צילומים, שצולמו באותו אירוע והתפרסמו בשתי הזדמנויות שונות באתרי אינטרנט תוך הפרת זכויות יוצרים:

"לכאורה, בתביעה זו מדובר בהפרת זכות יוצרים בעשר יצירות שונות. אולם נוכחנו כי בפרשת אקו"ם החליט בית המשפט לראות השמעה של יצירות שונות, מאת מחברים שונים, כהפרה אחת, מאחר שכולן הושמעו ברצף במסגרתו של אירוע אחד. החלת פסיקה זו על נסיבות המקרה שלפניי נראית לי צודקת."

57. בפסק דין שניתן לאחרונה בבר"ע 2855/20 פלונית נגד פלוני (פורסם בנבו, 6.10.2022), (להלן: "ענין פלונית"), קובע כב' השופט סולברג שלושה מבחני עזר, על מנת לסייע בהכרעה "אם קיימת הצדקה למתן פיצוי נפרד, במסגרת המסלול הסטטוטורי, כתלות במספר הפרסומים, אם לאו." בענין פלונית נדון פיצוי סטטוטורי לפי חוק איסור לשון הרע תשכ"ה-1965. בסעיפים 80-82 לפסק דינו קובע כב' השופט סולברג:

"המבחן הראשון בוחן את תוכן הפרסומים, ובפרט אם קיים דמיון ביניהם. לפי מבחן זה, כאשר תוכן הפרסומים דומה, אך לא זהה, תיבדק התוספת לפרסום החדש לעומת קודמו. אם ימצא כי התוספת שבפרסום החדש היא משמעותית, כזו שמחריפה את הפגיעה בניזוק, הנטייה תהא לראות את הפרסום החדש כפרסום נפרד, לגבי המסלול הסטטוטורי. לעומת זאת, אם יתברר כי הפרסום החדש אינו מוסיף דבר מהותי על האמור בפרסום הקודם, הנטייה תהיה לראות את הפרסום הראשון, ואת זה שלאחריו, כפרסום אחד.

המבחן השני בוחן את הזמן שחלף מפרסום לפרסום. ככל שחלף זמן רב יותר, בין פרסום אחד למשנהו, הנטייה תהיה לראות כל אחד מהפרסומים הללו, כפרסום נפרד, לגבי המסלול הסטטוטורי, וכך גם להפך. מבחן זה מניח, כי כאשר מעלים מתהום הנשייה פרסום מסוים, ואף אם תוכנו זהה לפרסום שקדם לו, הנוק שב ומתגבש אצל הניזוק מחדש, ולו רק משום שזה נאלץ לעבור מסכת מזיקה נוספת, לאחר שהפרסום הקודם נדחק במידה מסוימת מן התודעה. לכך יש להוסיף את ההנחה המובנית, שלפיה חלוף הזמן בין הפרסומים, עשוי לחשוף את הפרסומים העדכניים לנמענים חדשים, שלא נחשפו קודם לכן לפרסומים הקודמים.

מכאן למבחן השלישי אשר בוחן את זהות הנמענים ביחס לכל אחד מהפרסומים. במסגרת מבחן זה, תיבחן ה'במה' שעל גביה נעשו הפרסומים. כאשר מדובר למשל ברשתות חברתיות, נדרש לבחון באיזה

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

עמוד או פורום פורסם כל אחד מהפרסומים, ומיהם הגורמים שנחשפו להם. ככל שניתן להוכיח קיומה של שונות בין זהות הנמענים, מפרסום לפרסום, הנטייה תהיה לראות כל אחד מהפרסומים, כפרסום נפרד לגבי המסלול הסטטוטורי, וכן להפך".

58. ברי כי הפרת זכויות התובע בכתבה **האהבה אכלה אותה** ובפרסום הכתבה **שועלים בחולות מקמן**, באתר האינטרנט, הן הפרות שונות. אלא, שהתובע מבקש לייחס לנתבעים ארבע הפרות של זכויות יוצרים, במסגרת הכתבה **האהבה אכלה אותה** ושתי הפרות של הזכות המוסרית. קרי, שש הפרות בגין פרסום אותה כתבה.

59. אין בידי לקבל טענה זו. אני סבורה כי בנסיבות דן, לאחר שנים של שיתוף פעולה בין הצדדים כפי שעלה מחומר הראיות, ובהעדר התראה מפורשת מהתובע כפי שארחיב בהמשך, יש לראות בשימוש שעשו הנתבעים בזכויות היוצרים של התובע בכתבה המקורית, במסגרת הכתבה **האהבה אכלה אותה**, מסכת אחת של מעשים, הפרה אחת, המצמיחה זכות לפיצוי אחד בלבד ללא הוכחת נזק.

פיצויים בלא הוכחת נזק

60. סעיף 56 לחוק **זכות יוצרים** קובע, כי ביהמ"ש רשאי לפסוק לתובע, בשל כל הפרה, פיצויים בלא הוכחת נזק בסכום שלא יעלה על 100,000 שקלים חדשים. בקובעו את הפיצויים רשאי ביהמ"ש לשקול שיקולים אלה:

- (1) היקף ההפרה;
- (2) משך הזמן שבו בוצעה ההפרה;
- (3) חומרת ההפרה;
- (4) הנזק הממשי שנגרם לתובע, להערכת בית המשפט;
- (5) הרווח שצמח לנתבע בשל ההפרה, להערכת בית המשפט;
- (6) מאפייני פעילותו של הנתבע;
- (7) טיב היחסים שבין הנתבע לתובע;
- (8) תום לבו של הנתבע.

61. חשוב להדגיש, כי על אף שיקול הדעת של בית המשפט ובהתחשב בשיקולים המנויים בסעיף 56 לחוק **זכות יוצרים**, על הפיצויים לפי סעיף 56 לחוק **זכות יוצרים**, לעמוד בקשר עם אומדן הנזק המשוער של התובע ולא להוות סעיף דרכו מתעשר התובע שלא כדין על חשבון המפר [ע"א 1007/10 מזל כהן נ' יאיר מדינה (פורסם בנבו, 17.2.2013)]; לנסיבות בהן לא יוטל פיצוי סטטוטורי ראו ע"א 4600/08 האולפנים המאוחדים בע"מ נגד ברקי פטה המפריס ישראל בע"מ ואח' (פורסם בנבו, 4.4.2012). לאחרונה נקבע כי: "המסלול של

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

- פיצוי ללא הוכחת נזק אמור להקל על התובע, אך לא להתרחק מן המציאות הקונקרטית של הנזק שנגרם". (עניין פלונית, ס' 33 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק ארז).
- בנסיבות ענייננו, הגעתי לכלל דעה, כי יש לפסוק פיצויים ברף הנמוך מהטעמים כדלקמן:
62. שיתוף הפעולה בין הצדדים נמשך שנים רבות והסתיים בשנת 2009. בכתב התביעה טען התובע, כי פנה לנתבע פניה טלפונית, כ-6 שנים לפני הגשת התביעה, עת נתקל בשימוש חוזר ע"י הנתבעת באחת התמונות שצילם.
63. בתצהיר העדות הראשית, טען התובע לפניה טלפונית נוספת, קודמת לפניה המתוארת בכתב התביעה. הפניה האחרונה נעשתה בשנת 2012. התובע טען כי פנה נוספת בשנת 2009. התובע טען בתצהירו, כי במועד כלשהו בשנת 2012, נתקל באקראי בצילום שפורסם על ידי הנתבעים, התקשר לנתבע 2, העמיד אותו על זכויותיו וביקש שיחדל לעשות שימוש בתמונותיו ו/או ביצירותיו והנתבע 2 הבטיח שכך יעשה בעתיד.
64. התובע נשאל בחקירתו הנגדית, הכיצד בכתב התביעה עצמו אין אזכור לשתי הפניות הנטענות אלא נטען לפנייה אחת בלבד וכי הגרסה לקיומן של שתי פניות הינה גרסה מתפתחת והשיב: "מה שכתוב כתוב" (פ' ע' 13 ש' 11-16).
65. הנתבע טען בתצהירו, כי גרסת התובע, כאילו פנה אליו בעבר שקרית, וכי הפעם הראשונה בה התובע פנה אליו בנושא זכויות היוצרים, נעשתה במכתב באי כוחו מיום 7.5.2018, לעניין הפרות בגינן הוגשה התביעה. הנתבע טען, כי אילו היה התובע דורש, היו הנתבעים מפסיקים את השימוש ומורידים את הפירסומים מהאתר מתוך כבוד לרצונו, מה גם שעומדים לרשות הנתבעים מאות צלמים וכותבים. "אם רונן היה אומר לי להפסיק, כמוכן שלא הייתי שם, זה הכל, אין לי שום סיבה בעולם להמרות את רצונו" (פ' ע' 38 ש' 29-27). הנתבע אף התייחס לטענת העד יממורי בהקשר זה והדגיש כי פעל כבקשתו: "אם הוא אומר אני מקבל את דבריו כמו שהוא אמר, אמר תפסיק והפסקתי. הוא גם הודה שהפסקתי" (פ' ע' 39 ש' 11-10). ואכן, עם קבלת מכתב ההתראה מבאי כוח התובע ועוד בטרם הגשת התביעה, הוסרו הכתבות מהאתר.
66. נוכח שיתוף הפעולה ארוך השנים בין הצדדים, והעדר מסמך המסדיר את הזכויות, לא ניתן להמעיט, מחשיבות טענת התובע לפניותיו לנתבעים. עם זאת, אין הלימה בין הטענות בכתב התביעה ובתצהיר העדות הראשית לענין מספר הפניות. טענות אלה, אף לא נכללו במכתב ההתראה של באי כוחו מיום 7.5.2018. התובע אישר בחקירתו הנגדית, כי במכתב ההתראה מיום 7.5.18, לא מאוזכרות פניותיו הטלפוניות הנטענות לנתבע וכי אין כל ראייה לקיומן

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

של שיחות אלה (פי ע' 12 ש' 27-7). התובע אף אישר כי לא הגיב למכתב התשובה של הנתבע, ולא אזכר את פניותיו הקודמות (פי ע' 13 ש' 8-2).

67. התובע טען בתצהירו, כי בתשובה לפנייתו משנת 2012, הציע הנתבע 2 לשלם לו סך של 50 ₪ עבור הפרסום שהוא פנייתו וכי סירב לתשלום "המביש והמביך" ודרש כי הנתבעים יחדלו לאלתר משימוש ביצירותיו ללא רשות וללא תשלום. עובדה זו לא צוינה בכתב התביעה אלא צוינה לראשונה בכתב התשובה. התובע נשאל הכיצד לאחר שהוצע לו לטענתו, תשלום מעליב של 50 ₪, לא יצאה ממנו הודעה כתובה לנתבעים בה הוא מודיע, כי נאסר עליהם לפרסם את יצירותיו והשיב, כי "לא צריך להוציא כזה מסמך" (פי ע' 18 ש' 24-21, ע' 19 ש' 2-5).

68. התובע לא הציג כל פניה לנתבע בכתב בדוא"ל, או למצער במסרון, לחדול בעתיד מפרסומים, ללא אישורו מראש ו/או דרישה לשלם בעבור הרישיון.

69. הנתבע טען, כי נדהם לקבל בחודש מאי 2018, מכתב בוטה ומשתלח מבאי כוח התובע וזאת מבלי שקדמה לכך כל פנייה מהתובע עצמו. הנתבע טען כי עד אותו מועד ראה בתובע חבר. הנתבע שלח לתובע את נוסח התשובה אותה כתב למכתב ההתראה, בטרם שלח את התשובה לבאי כוח התובע. לדבריו, סבר בתמימותו, כי עורכי הדין מחפשים "לנהל תיק על גבו וכי לא ייתכן שרונון שהיה חבר, נתן אישור למכתב מתלהם ובוטה שכזה מבלי להקדים לכך כל פנייה" (ס' 58 לתצהיר הנתבע).

70. עיון בדוא"ל ששלח הנתבע לתובע, תומך בגרסה זו של הנתבע ומעיד על הלך רוחו. מנגד, התובע אישר בחקירתו הנגדית, כי בינו לבין הנתבע שררו יחסי חברות טובים (פי ע' 17 ש' 10-9) ואף אישר כי לא שוחח עם הנתבע לאחר הדוא"ל שקיבל מהנתבע (פי ע' 17 ש' 24-13). תמוה, כי התובע הטוען כי פנה פעמיים במהלך השנים, פניות טלפונית לנתבע עמו היה ביחסי חברות טובים, לא הגיב לטיוטא זו בטענה, כי פנה אליו בעבר.

71. בנסיבות המתוארות להלן, אני סבורה, כי יש לקבל את טענת הנתבעים לפיה הפרסומים נעשו בתום לב בשל אי הבנה "ולא נעשה דבר בכוונת מכוון". אוסיף, כי אף שקבעתי שזכויות התובע בכתבה האהבה אכלה אותה, אשר פורסמה במגזין ילדי טבע הדברים, הופרו, התחשבתי לענין גובה הפיצוי, בעדות התובע, לענין התנהלותו מול הנתבע בכתבה המקורית ותרומתה האפשרית לאי ההבנה הנטענת, ולפיה:

"קשה לי להגיד אם כתבתי את זה או לא ספציפית על הפסקה הזו. ההסכם עם אודי היה שאת הכתבה המרכזית אני כותב שהיא בטבע הדברים ואני דרשתי אותו תשלום על טבע הדברים ועל ילדי טבע

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

הדברים, זה היה יקר מדי אצל אודי נוצר בינינו דין ודברים ובדין ודברים הוחלט שאת הכתבה לילדי טבע הדברים אודי רצה שהעיתון שלו יכתוב את הכתבה, אני רציתי שאני אכתוב את הכתבה והפשרה הייתה, כדי שהוא יוכל לשלם פחות על ילדי טבע הדברים, שאנחנו נעשה איזשהן מסירות בינינו כדי שהוא יוכל לתקן את הכתבה. הכוונה שכתבנו והעברנו אחד לשני תיקונים ורעיונות, אבל הסיכום היה שהקרדיט לכתבה היא שלי ולכן מצוין בכתבה שכתב וצילום רונן וטורי ולא כתוב אודי רן או טבע הדברים". (פי ע' 20 ש' 15-23).

72. אשר על כן, לאור טיב היחסים שבין הנתבע לתובע, עת התובע לא הציג כל פניה לנתבע בכתב בדוא"ל, או למצער במסרון, לחדול בעתיד מפרסומים, ללא אישורו מראש ו/או דרישה לשלם בעבור הרישיון, בהינתן כי קיבלתי את טענות הנתבעים לפיה פעלו בתום לב, ולאחר שהסירו את הפרסומים עם קבלת מכתב ההתראה, אני קובעת כי יש לחייב את הנתבעים בפיצוי בגין הכתבה **האהבה אכלה אותה**, בסך 15,000 ₪ ובפיצוי בגין פרסום הכתבה **שועלים בחולות מקמן**, באתר האינטרנט של הנתבעת, בסך 7500 ₪.

סוף דבר

73. הנתבעים ישלמו לתובע פיצוי בסך 22,500 ₪, בתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד הגשת התביעה.

74. כמו כן, נאסר על הנתבעים לעשות שימוש ביצירות אשר זכויות היוצרים בהן שייכות לתובע, ללא רישיון כדין מהתובע.

75. הנתבעים ישאו בהוצאות התובע, בגין אגרת ביהמ"ש, ביחס לסכום פסק הדין ובתוספת הפרשי הצמדה וריבית כחוק ממועד תשלום האגרה. הנתבעים ישאו בשכ"ט עו"ד התובע בסך 4000 ₪. בקביעת שכה"ט לקחתי בחשבון את הסכום שנפסק בפסק הדין ביחס לסכום התביעה אשר נדחה ברובו.

ניתן היום, כ"א חשוון תשפ"ג, 15 נובמבר 2022, בהעדר הצדדים.

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"א 51198-03-19 וטורי נ' טבע הדברים - החברה לחקר האדם והסובב בע"מ ואח'

הדס פלד, שופטת

